

Inspireren met impact

*Kettingreacties creëren: kennis delen,
anderen inspireren en mobiliseren*

22.03.22 LSH PPS dag

Sarah Slaghuis Implementatiespecialist
Cluster Fundamenteel ZonMw & Cluster
Translationeel Onderzoek
slaghuis@zonmw.nl

Anke Stekelenburg
Adviseur impact
NWO-TTW
a.stekelenburg@nwo.nl

Opzet sessie

1. **Ideaalbeeld:** Visie ZonMw en NWO- Sarah Slaghuis
2. **De praktijk:** werken met Impactplannen- Anke Stekelenburg
3. **De ervaringen:** IMDI-consortium – Rutger van de Leur
4. **Nu jullie:** Eigen dromen, visies, praktijk, ervaringen- allen

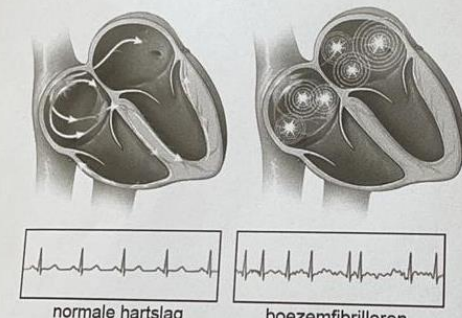
Ledlampjes voorkomen hartritmestoornis

De meest voorkomende hartritmestoornis is boezemfibrilleren. De stoornis komt veel voor bij ouderen. Onderzoeker Daniël Pijnappels werkt aan een therapie die gebruikmaakt van ledlampjes.

Hartspiercellen vormen – net als neuronen – aan elkaar gekoppelde banen die impulsen kunnen geleiden. Die impulsen veroorzaken het samentrekken van hartspiercellen. In principe kunnen hartspiercellen samentrekken van hartspiercellen. In principe kunnen hartspiercellen impulsen in twee richtingen geleiden, maar als gevolg van een refractaire periode na het optreden van een actiepotentiaal gebeurt dat niet. Zo ontstaan er regelmatige spiersamentrekkingen die zich in een bepaalde richting verplaatsen.

Bij beschadiging van hartspiercellen in een hartboezem kunnen impulsen wél de andere kant op lopen. Hierdoor ontstaan onregelmatige en ongecoördineerde samentrekkingen: het boezemfibrilleren. In afbeelding 1 is het impulsverloop bij een normale hartslag en bij boezemfibrilleren schematisch weergegeven, met daaronder de bijbehorende elektrocardiogrammen (ECG).

afbeelding 1

normale hartslag boezemfibrilleren

Bij boezemfibrilleren kunnen bloedstolsels ontstaan als gevolg van de beperkte doorstroming in het hart. Daardoor is er een verhoogd risico op een beroerte (herseninfect).

Kan een herseninfect veroorzaakt worden door een stolsel gevormd in de linkerboezem, in de rechterboezem of zijn beide mogelijk?

A alleen in de linkerboezem
 B alleen in de rechterboezem
 C beide zijn mogelijk

Doelen in deze sessie

- **Ervaringen** uit wisselen en **nieuwe impactvrienden**
- Inzicht in **visie**, waartoe en waarom
- Inzicht in hoe maak je je **eigen impactplan**
- Begrijp je wat ‘**productieve interacties**’ zijn en het belang van nadenken over **aannames**
- **Stel je eigen vragen ;)**

Werken aan impact is...

zoals tuinieren: de aarde,
de kwaliteit van planten
en zaaigoed, de tuiniers,
de schuurtjes, te
technieken, de ervaring,
de werktuigen...

Optimaliseren wat je kunt– en leren werken met het weer en de rest ;)

Arghhhh, impact!!!! problems, problems, problems!

Geluiden uit de praktijk van programmamanagers en projectleiders:

- De aanvraag is veels te gedetailleerd, we weten nog helemaal niet of we resultaten hebben dan, en als niet, tja, dan is er helemaal geen kennis te benutten...
- Relevantie is toch hetzelfde?!? Potentiële impact wordt toch beoordeeld, is dat niet voldoende?
- Kennisbenutting is een extraatje. Plus, we weten niet hoe dat werkt, niemand zegt hoe t werkt. Wat we moeten doen is vaag, wanneer begin je ermee, op 't eind toch? En waar moet je opletten?
- Ach, t zijn allemaal modieuze wensen van de subsidieverstrekkers. Zij zijn dol op gebruikers en de "end-users" maar wat moeten wij met hen? En zijn ze niet vergelijkbaar met stakeholders?
- Mensen kunnen toch zelf de artikelen vinden. Het is aan de praktijk om de inzichten op te halen en te implementeren. Onderzoek staat daar los van.
- Zeg ajb exact wat we moeten doen, nu onmiddellijk. En geef gewoon veel geld voor onze projecten!
- Is participatie 't zelfde als kennisbenutting en impact?
- Het maakt allemaal niet zoveel uit, als die concepten en of je een plan hebt et c. Goede ideeën verspreiden zich sowieso wel, waarschijnlijk. Implementatie is een mysterieus, magisch (lees: onbegrijpelijk) proces.

Impactvisie NWO en ZonMw in notendop:

0. We bouwen voort op sterke tradities en ontwikkelen naar t volgende niveau

1. Een project is meer dan H0 vs Ha en p-waarden

2. Werken aan impact == vanaf dag 1 (meer) slimme wisselwerkingen met co-creatie binnen en buiten wetenschap

Allerlei soorten kennis en inzichten om te delen tijdens en achteraf:

Zoals: de vraag zelf, reflecties/perspectief, zorgen, methoden, technieken, data, instrumenten, indicators, modellen, praktijken, ervaringen, begrip van processen; netwerken en relaties; vaardigheden

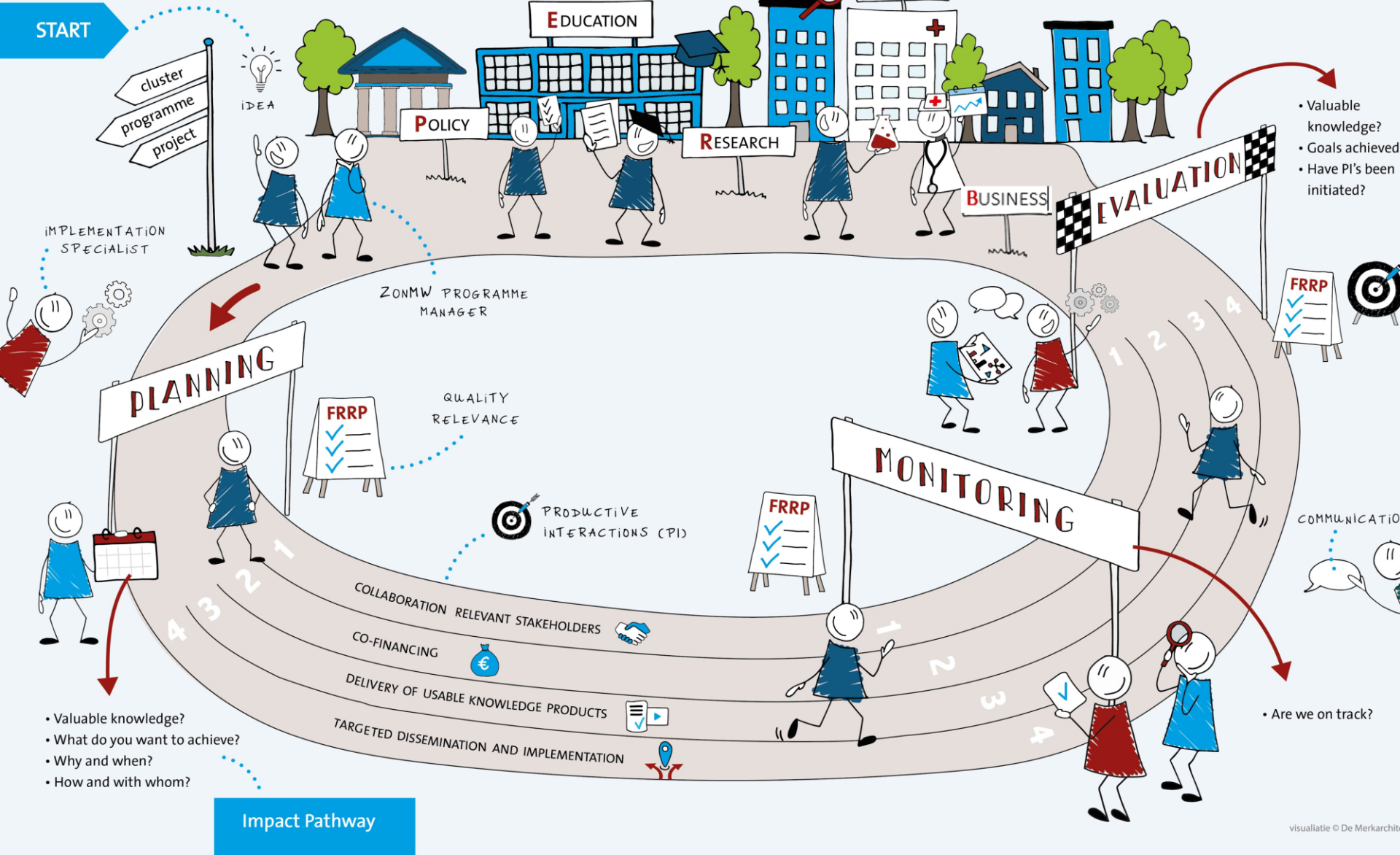
Gemene delers

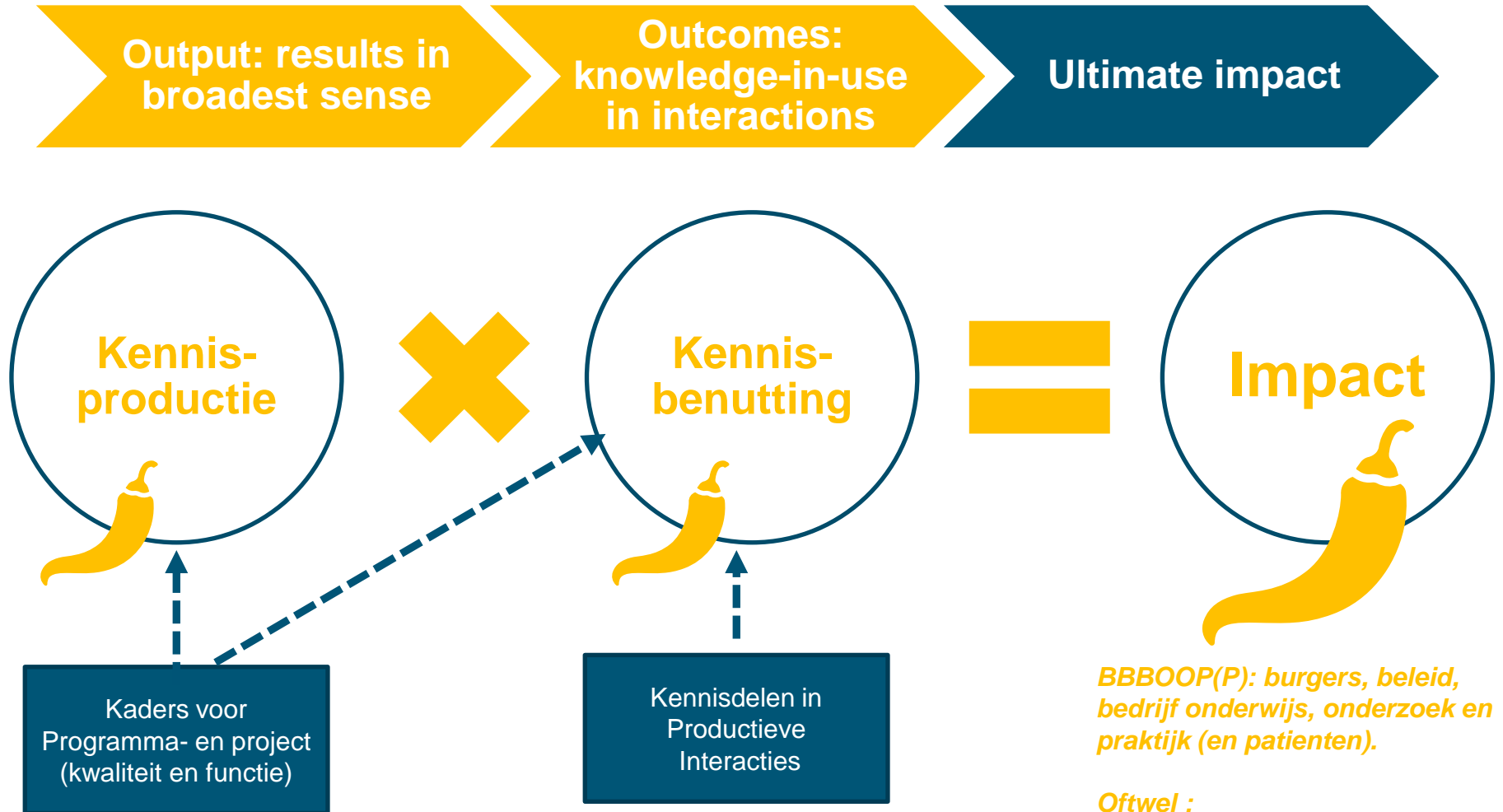
Beide kaders hebben:

- ❖ *meer KB = meer impact*
- ❖ Focus op wetenschappelijke en maatschappelijke impact
- ❖ Focus op productieve interacties vanaf dag 1 & oog voor gebruikers dichtbij en verder weg
- ❖ Focus op talent en capaciteitsopbouw & infrastructuren
- ❖ Open/Vrij alsook Missiegedreven
- ❖ Allemaal van rol veranderen...
 - ❖ Versterking rol funder: fund&forget → *actievere rol, kennismakelaarschap*

Verschillen:

- ❖ NWO 3 benaderingen versus ZonMw 1 generiek kader
- ❖ ZonMw Impact pathway versus NWO Impact pathway + Theory of Change
- ❖ Eigen tijdpad en procedure voor invoering

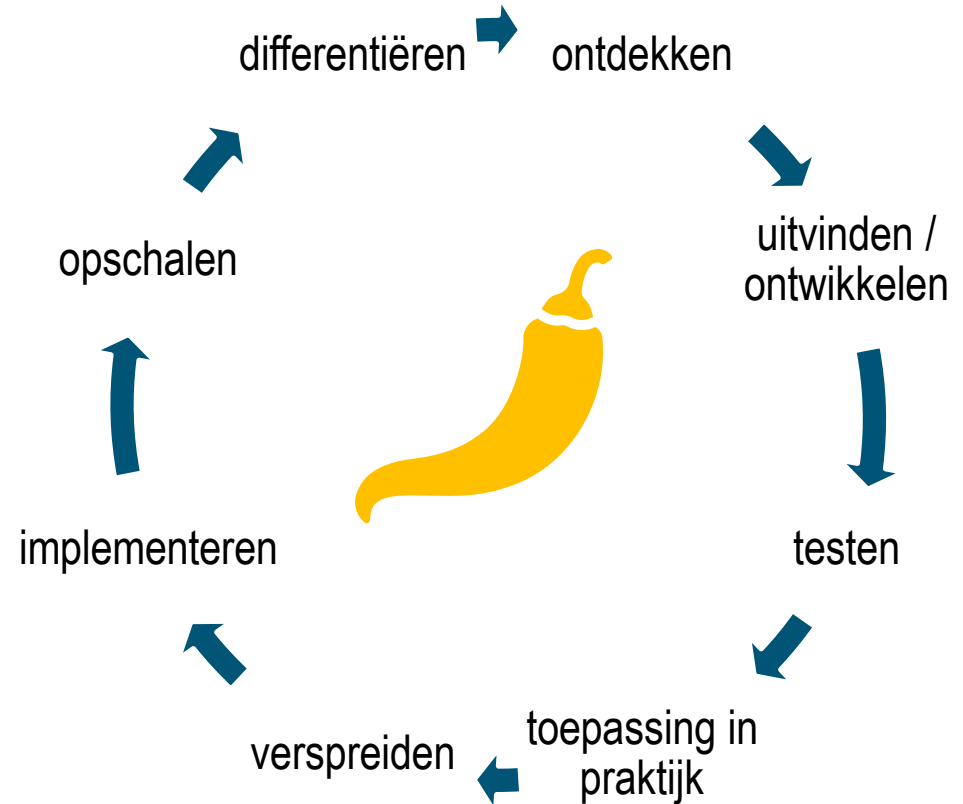

NWO en ZonMw hanteren impactpad als basis, met focus op outcomes. *Elk project een mobiliserend effect!*

Innovatie cyclus

Door Eckhard Pecher (Arcimbolo) - Eigen werk, CC BY 2.5, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=2733422>

Actief inzetten op doorontwikkeling van opbrengsten en bijvangst zodat de volgende stap wordt gemaakt; de juiste helpers aan boord

ZonMw en NWO vinden het heel belangrijk dat opbrengsten of bijvangst niet op de plank blijven liggen...

Een slimme impactstrategie =?

- **Mix van interacties met BBBOOP(P)**
- **Niet alleen informeren; ook inspireren!**
- **Doelgerichte en exploratieve aanpakken**
- **Vroegtijdig mobiliseren**
- **Meer out-of-the-box aanpakken?**

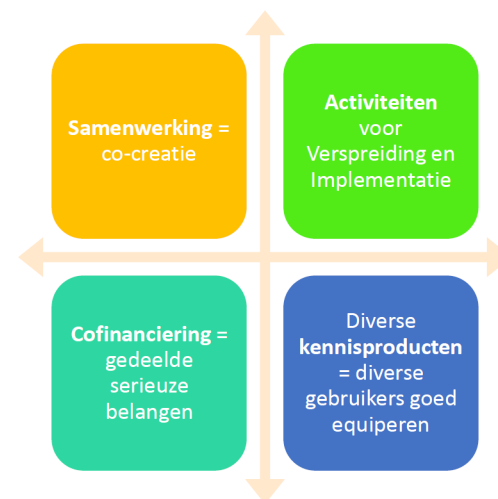
Figuur 1 Overzicht van de vier productieve interacties als tekens van kennisbenutting

Praat even samen

Productieve interacties

Wat voor ‘mooie’ en productieve(!) interacties met stakeholders/(eind)-gebruikers heb je in jouw project?

Figuur 1 Overzicht van de vier productieve interacties als tekens van kennisbenutting

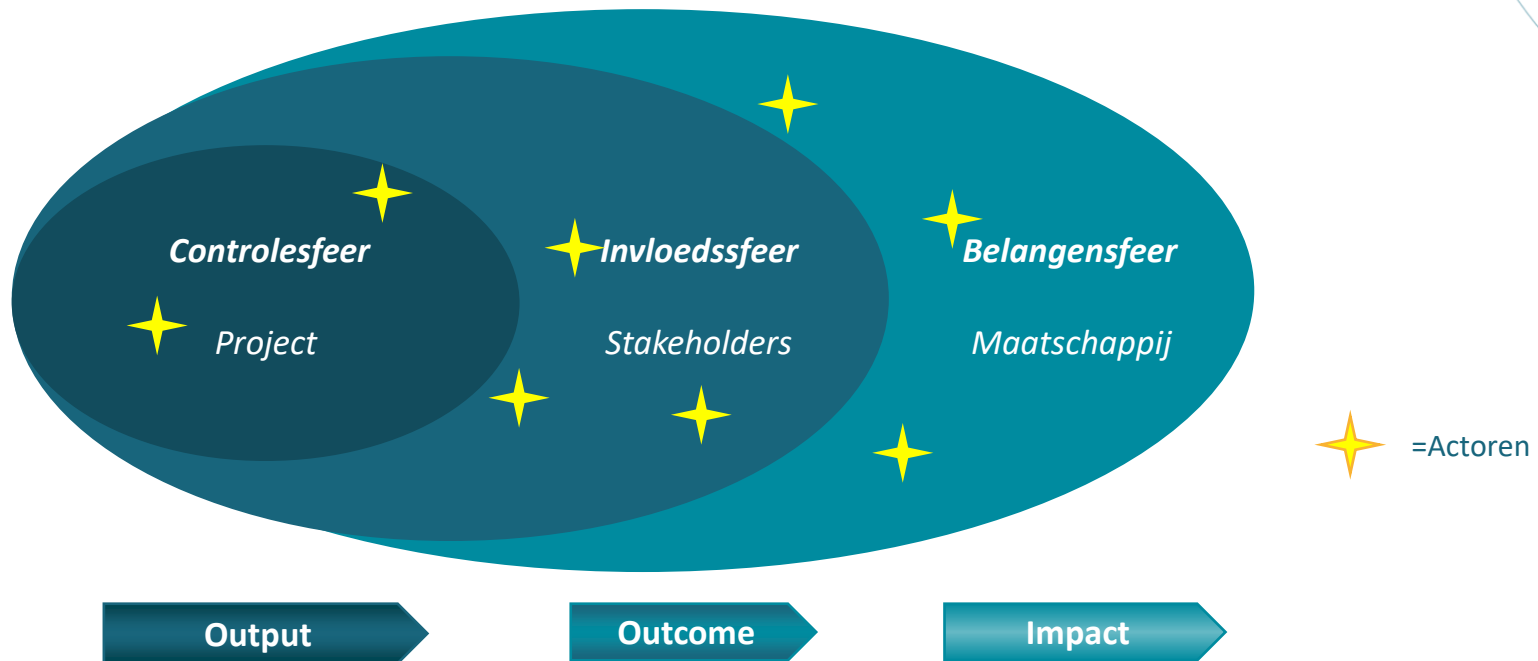
Werken met een Impact plan

LSH PPS DAG 22 maart 2022
Anke Stekelenburg

Spheres of influence

Bereiken van maatschappelijke impact gaat (vaak) niet vanzelf of automatisch.

Een lange, *iteratieve* weg van kennis naar maatschappelijke impact

Aandacht voor maatschappelijke impact: Passend en proportioneel!

Maatschappelijke impact

De kans op impact wordt groter wanneer van meet af aan onderzoekers en stakeholders gericht samenwerken (co-design en co-creatie).

Een lange, **iteratieve** weg van kennis naar maatschappelijke impact

Impact Plan benadering

Helpt om een **strategie** te ontwikkelen die de kans op maatschappelijke impact van je onderzoek te vergroten.

Geeft een concreet beeld van de **route naar impact** en welk **deel** daarvan **binnen het project** wordt opgepakt.

Biedt een **basis voor reflectie** bij het ontwerp en de uitvoering van je onderzoek

Impact Plan benadering

Elementen van de **Impact Plan benadering** zijn:

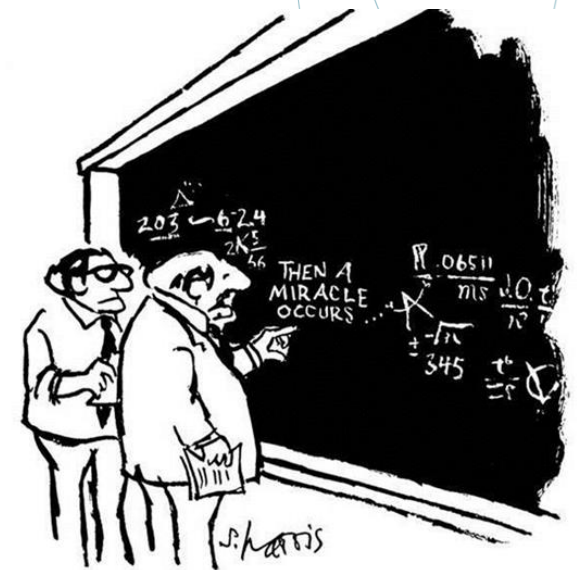
- Theory of Change
- Impact Pathway
- Productieve Interacties

Wat is een Theory of change?

Een uitgebreide beschrijving en illustratie van **hoe en waarom** een **gewenste verandering** (impact) naar verwachting in een bepaalde **context** zal plaatsvinden.

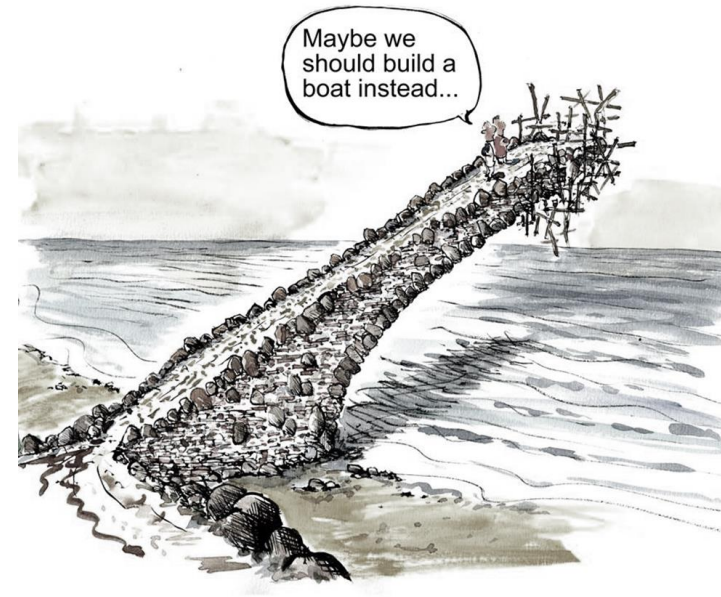
Daarmee is een Theory of Change de **ontbrekende schakel** tussen **wat** men in een onderzoek doet (de activiteiten of interventies) en **hoe** deze leiden tot het realiseren van de **beoogde impact**.

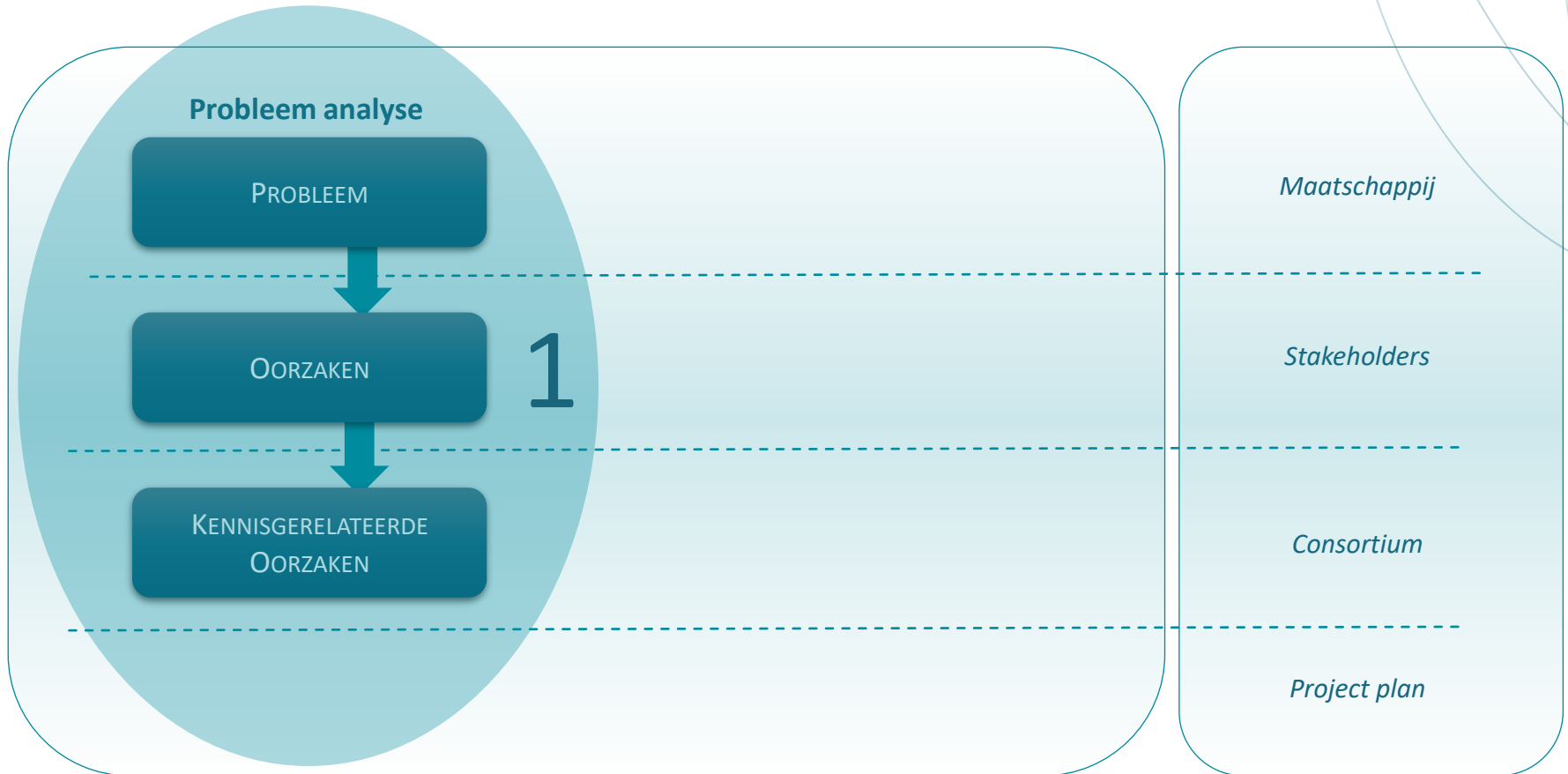
"I think you should be more explicit here in step two."

Hoe maak je een Theory of Change?

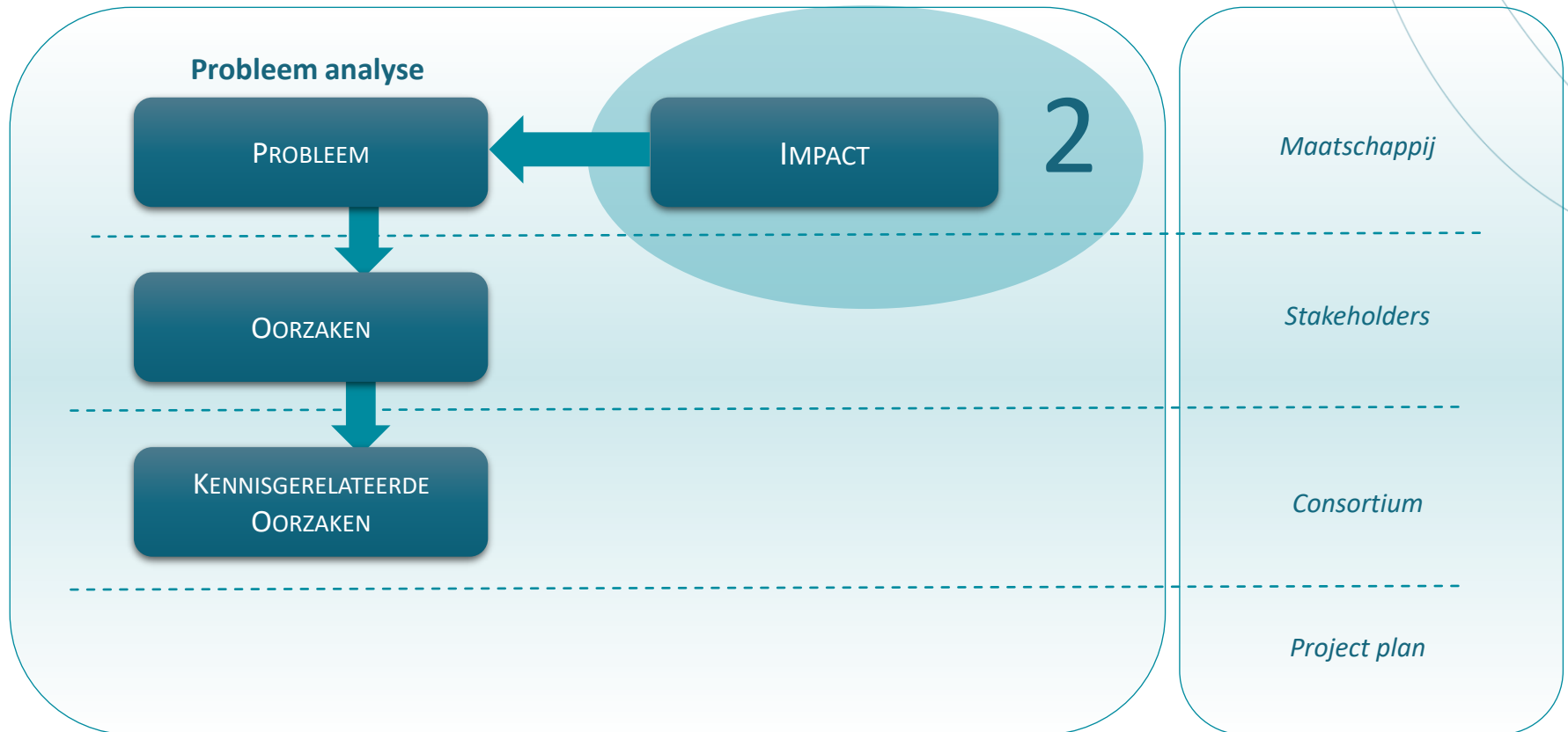
- Door **terug te redeneren** vanuit de gewenste **impact**, via veranderingen bij (maatschappelijke) partijen, en zo te komen tot de benodigde inzichten uit het project.
- Door **aannames expliciet** te maken.

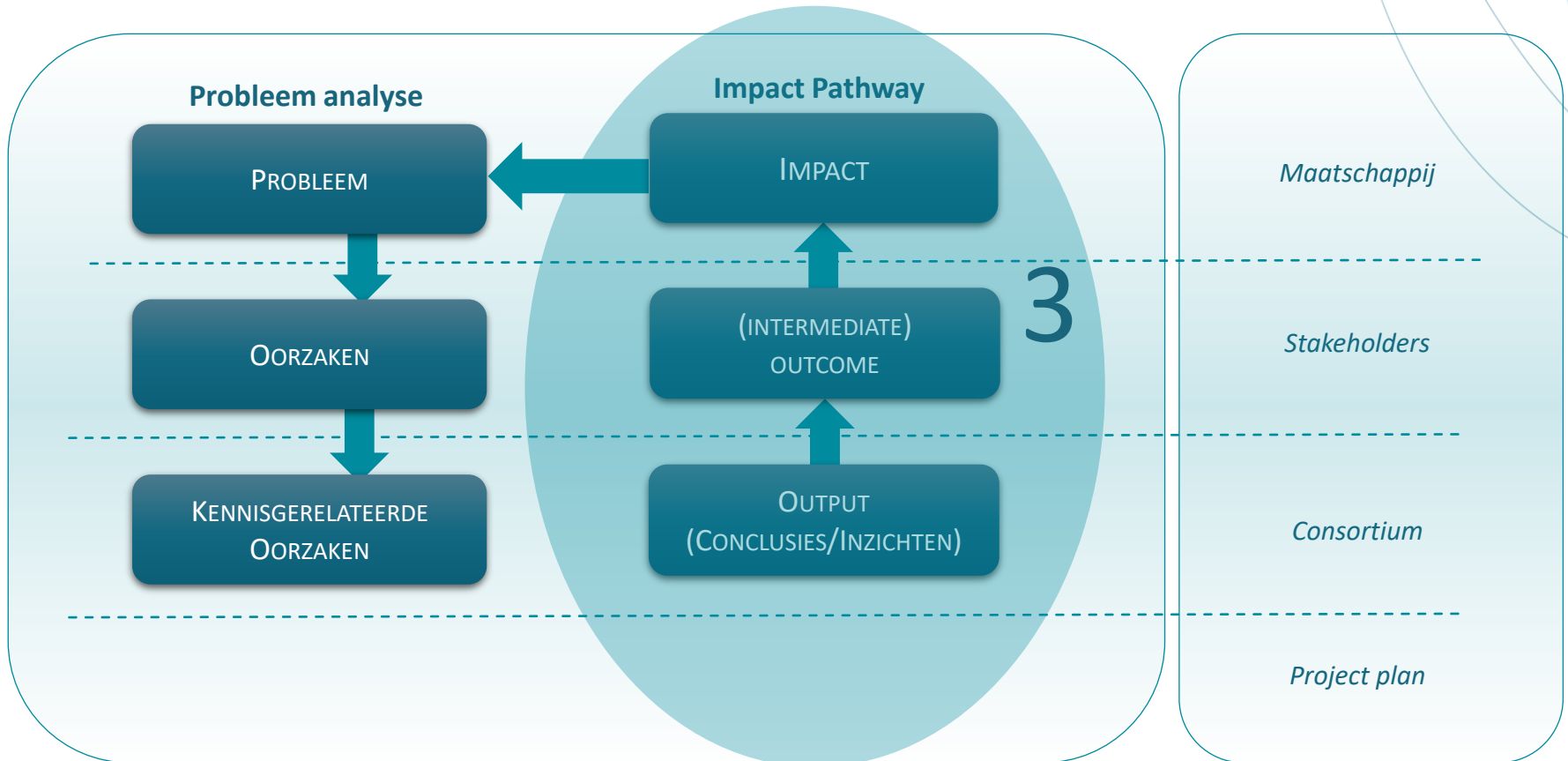
Theory of Change, 5 stappen!

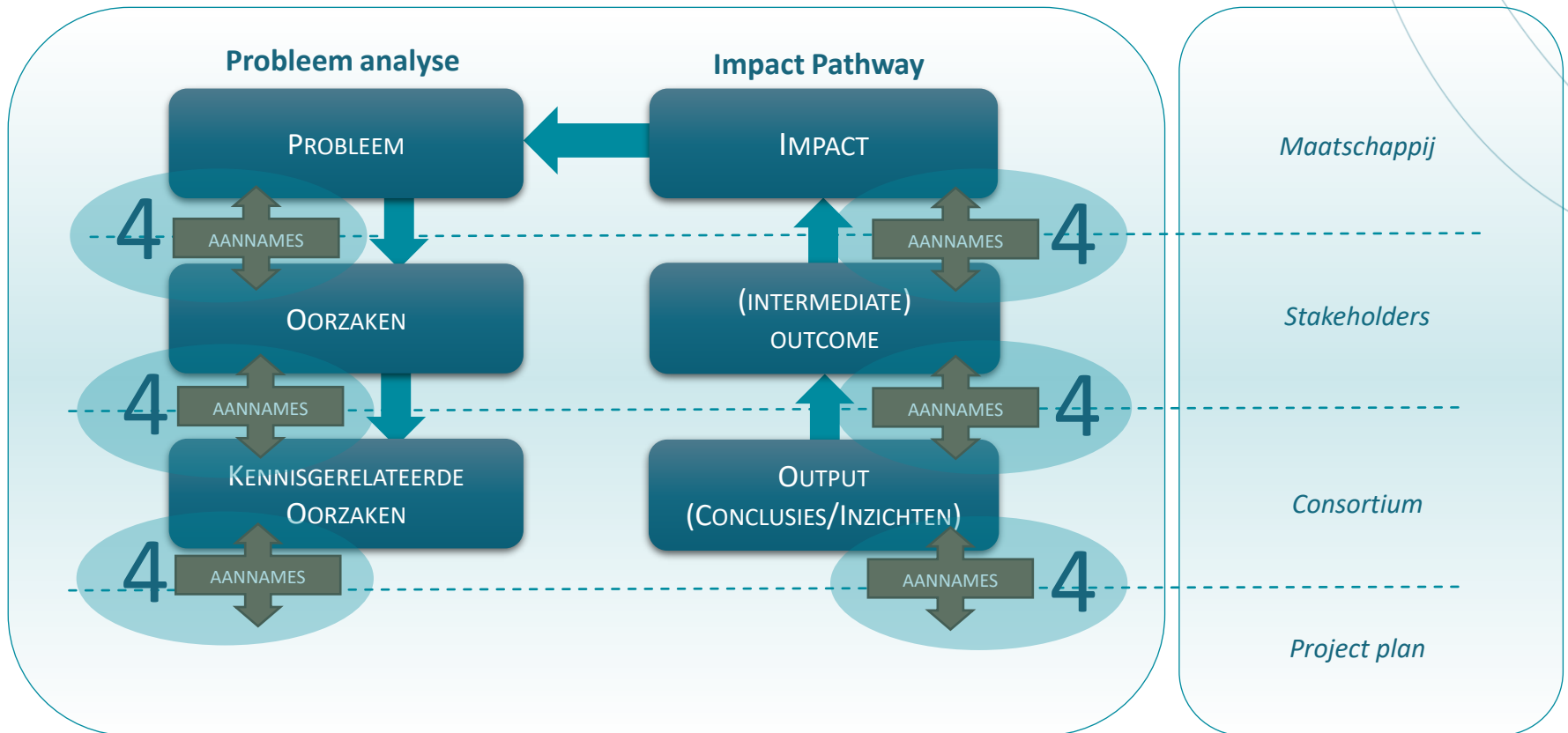
Theory of Change, 5 stappen!

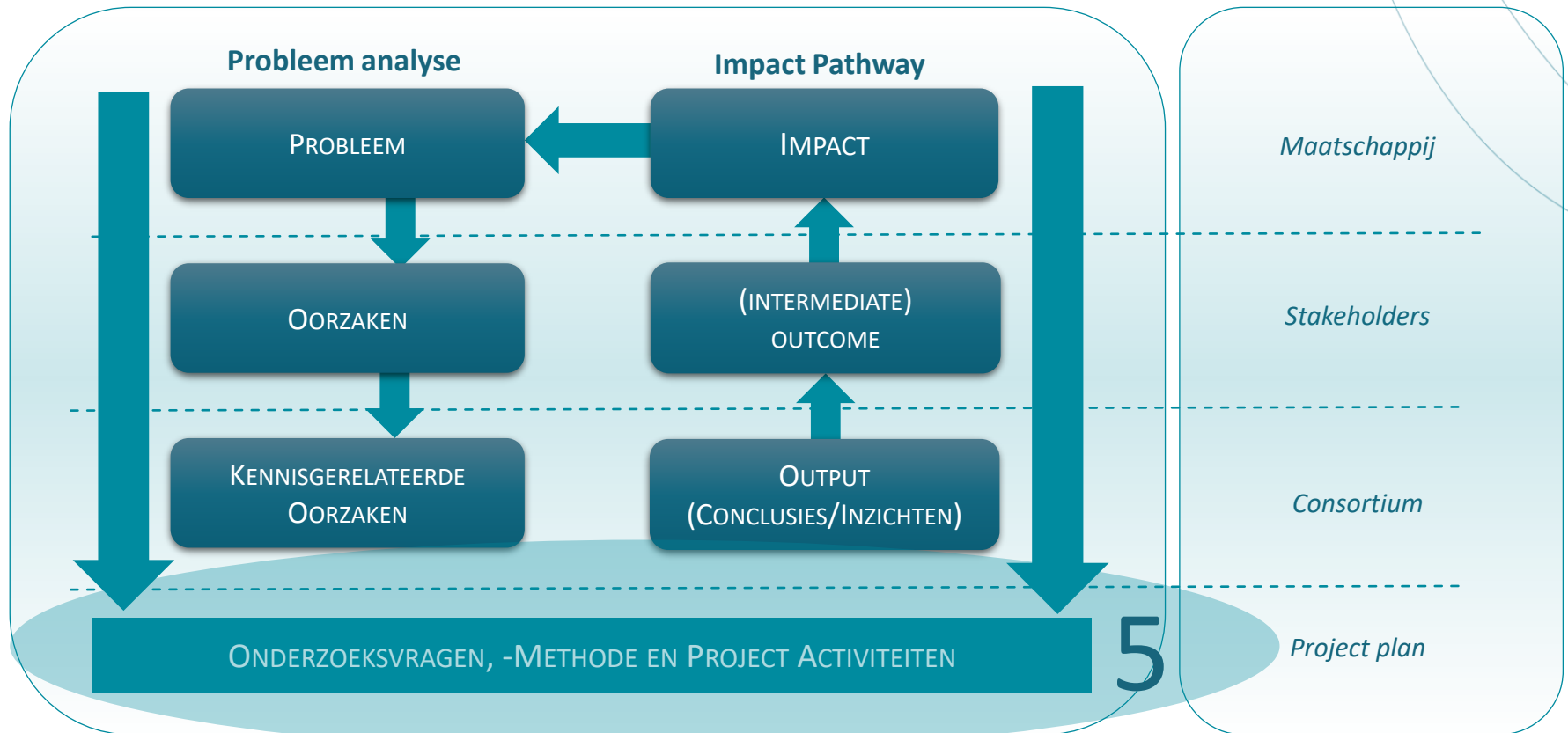
Theory of Change, 5 stappen!

Theory of Change, 5 stappen!

Theory of Change, 5 stappen!

6-stappen plan

1. Probleem analyse
2. Beoogde maatschappelijke impact waaraan het project wil bijdragen
3. Impact pathway (terug redeneren!)
4. Aannames expliciet maken
5. Onderzoeksvragen, methodes en project activiteiten
6. Productieve interacties!!

Poeh, wat een theorie...

“Onze aanvraag werd een stuk concreter door de workshop”

“Ik voelde eerst enige weerzin bij weer een nieuwe methode, maar het werkte als een trein!”

“Het hielp enorm in de gesprekken met de maatschappelijke partners!”

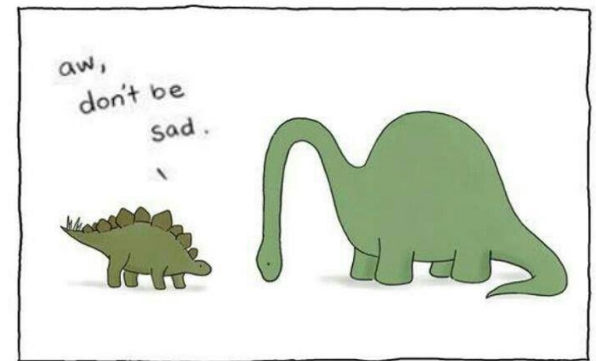
“Tijdens het uitwerken ontdekte we dat we een belangrijke stakeholder waren vergeten ”

“Nooit aan gedacht dat we zoveel aannames deden in ons project ”

Aannames expliciet maken

- Iedereen maakt (onbewust) **aannames** die kunnen **verschillen**
 - van persoon tot persoon
 - tussen organisaties of groepen
 - in de tijd
- Expliciet maken draagt bij aan een **gezamenlijk beeld**
- **Reflectie** op aannames helpt de uitvoering van het project en vergroot de kans op impact

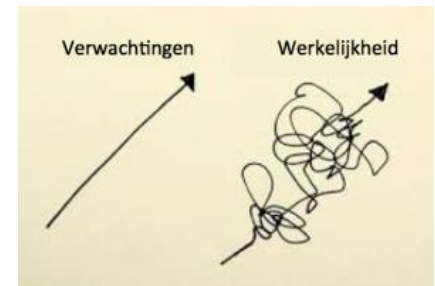

Praat even samen

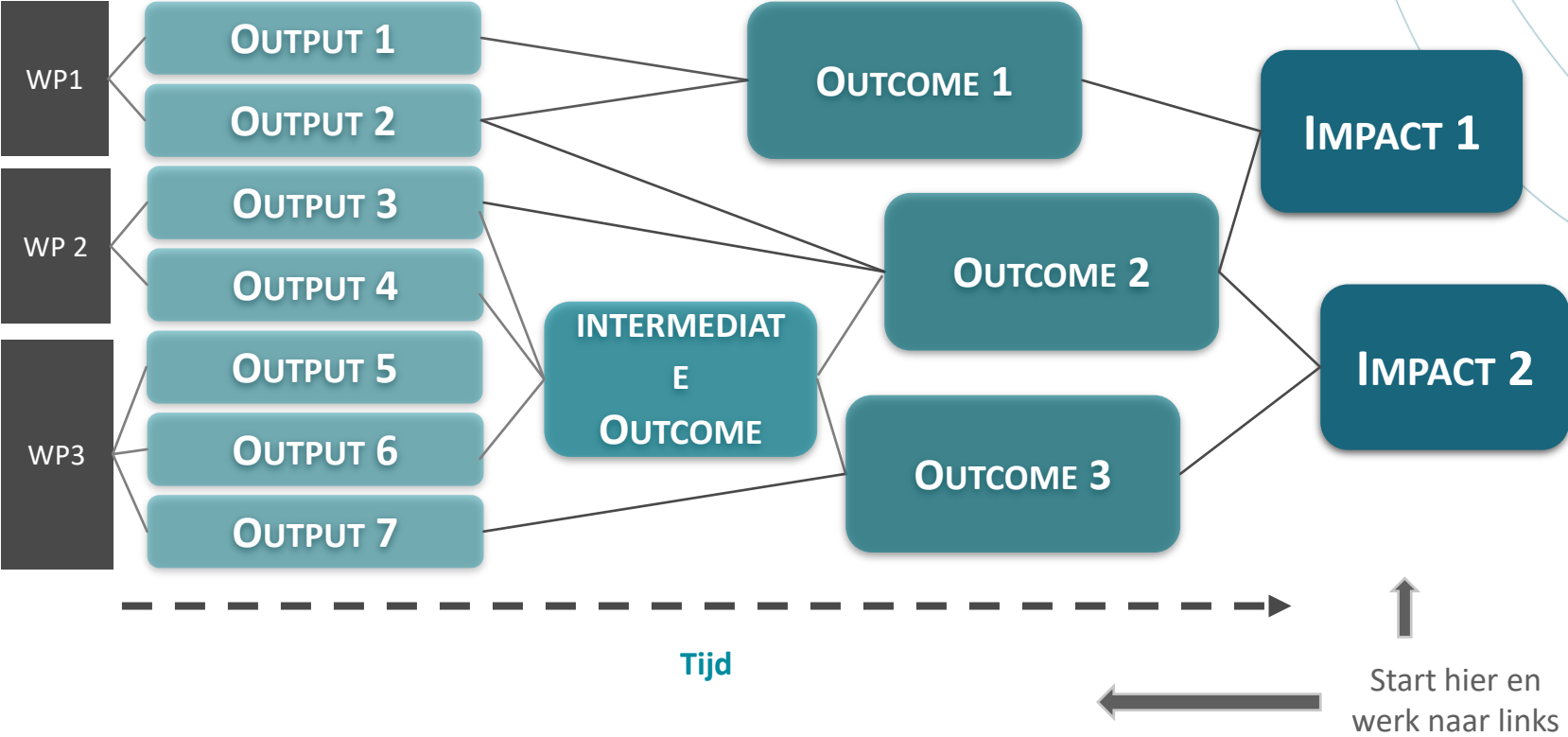
Aannames

Wat voor verrassende of onverwachte aannames spelen een rol in jouw project? Denk aan veronderstellingen over:

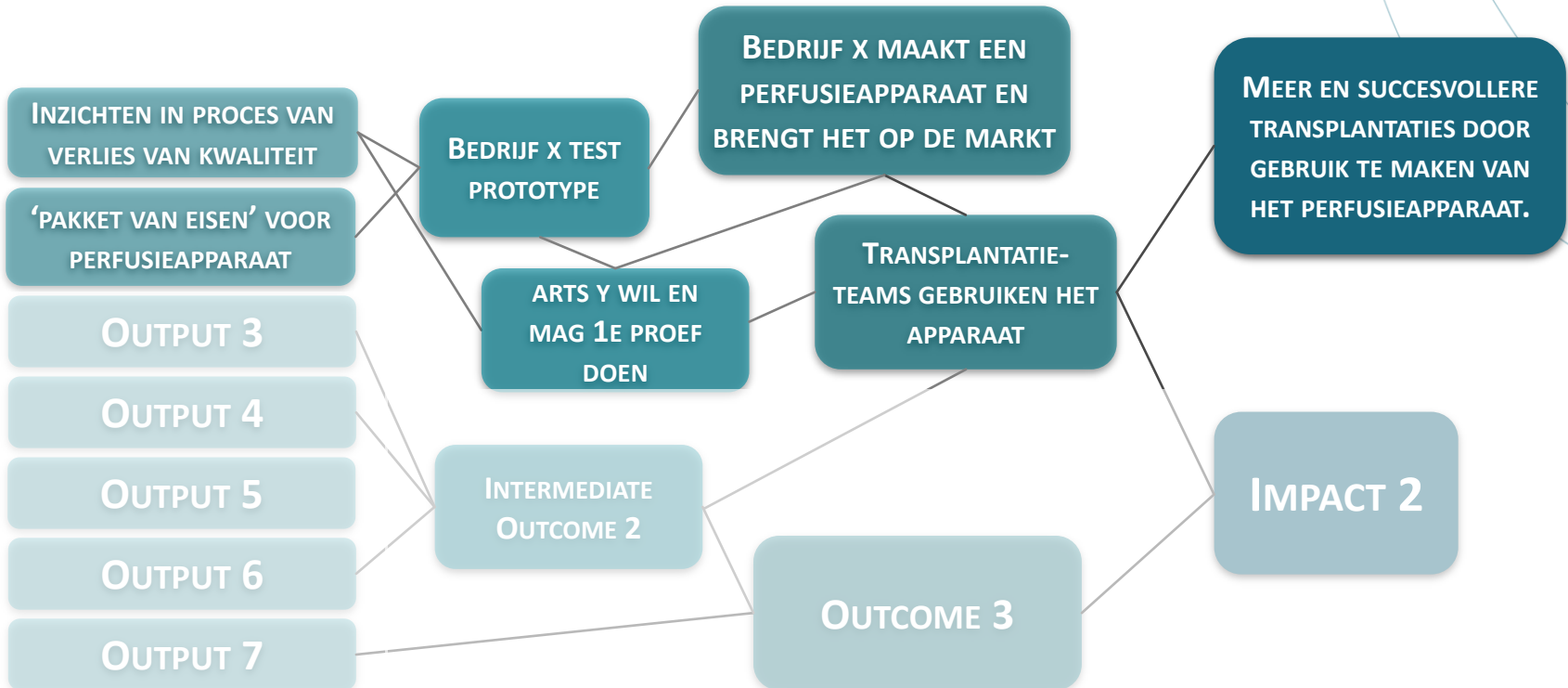
- ‘het systeem’, de huidige werkwijzen, ‘het probleem’
- de stakeholders en (eind-)gebruikers

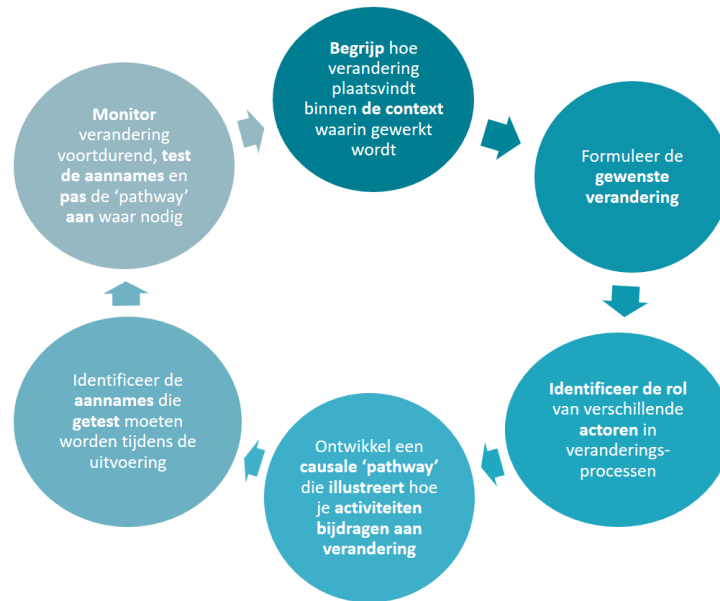
Opzet van een Impact Pathway

Impact Pathway | Voorbeeld orgaanperfusie

Niet in beton gegoten!!

Er is een e-learning workshop!

- Beschikbaar op [Impact.nwo.nl](https://impact.nwo.nl)

The screenshot shows the user interface of the 'Werken met een Impact Plan' workshop. The top navigation bar includes 'Online workshops', 'Kiezen', 'Voorbereiding', and a language dropdown set to 'Nederlands'. The main content area is titled 'Probleem vaststellen en analyseren' and contains a list of four guiding questions for problem analysis. Below the text is a video player for 'Video - Probleemanalyse' with the title 'Aan de slag 1: Probleem vaststellen en analyseren' and a play button. The video player interface also shows 'Maatschappelijk probleem' and 'Oorzaken'. On the left, a vertical navigation menu lists various workshop topics, with 'Aan de slag: Probleem vaststellen en analyseren' currently selected.

WERKEN MET EEN IMPACT PLAN

Probleem vaststellen en analyseren

Na de instructievideo gaan we een probleemanalyse doen aan de hand van 4 vragen:

- 1) Wat is het maatschappelijk probleem?
- 2) Wat zijn de oorzaken?
- 3) Wat zijn de kennisgerelateerde oorzaken?
- 4) Welke aannames worden hier gedaan?

Onderaan staan een aantal controlevragen die jullie kunnen gebruiken bij de discussie

PROBLEEM VASTSTELLEN EN ANALYSEREN

Video - Probleemanalyse

Aan de slag 1: Probleem vaststellen en analyseren

Maatschappelijk probleem
Oorzaken

Werken met een Impact Plan

- Welkom en opzet workshop
- Theorie - Maatschappelijke impact en de theorie of change
- Aan de slag: Probleem vaststellen en analyseren
 - Video - Probleemanalyse
 - Wat is het maatschappelijk probleem?
 - Wat zijn de kennisgerelateerde oorzaken?
 - Welke aannames worden hier gedaan?
 - Controlevragen voor de probleemanalyse
- Aan de slag: Van probleem naar maatschappelijke impact
- Theorie - De Impact Pathway
- Aan de slag: Outcomes
- Aan de slag: Oorzaken
- Aan de slag: Indicatoren voor de impact pathway
- Aan de slag: Reflectie en volgende stappen
- Voorbeelden van een Theory of Change

Links

[NWO impact site en e-learning impactplan maken](#)
[ZonMw video over impact](#)
[ZonMw website Dissemination and Implementation](#)
[ZonMw guideline for innovationscale-up and valorisation \[website Zorg voor Innoveren\]](#)
[Nederlands Implementatie Collectief](#)
[ZonMw implementation specialists](#)
[European Implementation Collaborative](#)
[Faculty of Impact](#)
[Impactalliantie Rathenau](#)

Extra bronnen voor inspiratie;)

- [article on time lags in translational research](#)
- [article on models for knowledge translation](#)
- [Artikel over participatie](#)
- [article perspective of scientists](#)
- [website VSNU Impact 2020 best practices in Netherlands](#)

[Implementatie modellen uit de zorgpraktijk](#)

[CFIR](#)

[NIRN](#)

[Expandnet](#)

[Implementation Outcomes Repository](#)

Dank je wel voor je deelname

*Alle goeds voor je
impactdromen en
plannen !*

Vragen of suggesties? Weet ons te vinden:
a.stekelenburg@NWO.nl
slaghuis@zonmw.nl

Maatschappelijke relevantie	Kwaliteit		
	Wetenschappelijke kwaliteit	Integriteit	Efficiëntie
Stakeholderparticipatie	Methodologische innovaties; mixed methods designs; implementatie onderzoek ⁱ	Transparantie/openheid [registraties]	Gebruik van bestaande data/ open science/ eResearch/citizen science
Cofinanciering	Diversiteit in inhoud van onderzoek	Replicatie (onderzoek)	Stimuleren kennisintegratie (kennissyntheses, overzichtsplatforms, handboeken; (systematische) reviews *)
Diversiteit van commissiesamenstelling	Praktijkgericht onderzoekⁱ (veld; HBO)	Tegengaan van publicatiebias	Passende designs / alternatieven voor RCT's – timing en vorm deliverables en gebruikerswensen
Breed begrip van gezondheid	Grensverleggend onderzoek	Educatie en kwaliteitszorg	Omgang met (potentiële) inclusieproblemen
Participatieve kennisinfrastructuur	Samenwerking & kennisontwikkeling	Nevenfuncties/ Belangenverstrengeling	Omgang met (potentiële) operationele problemen
Meerwaarde in praktijk, beleid en onderwijs	Diversiteit van beoordelingsproces	Extra: ethiek & dierproefvrij*	Doelmatige inrichting van programmeerprocessen
Extra: Talentontwikkeling, team science & capaciteitsopbouw;	Variëteit van (overdracht van) output		
	Extra: pre-registraties/ andere kwaliteitszorg		

In een programma zorgt ZonMw voor de juiste nadruk en inrichting van de subsidievormen

Groeps/tafelvragen

- Wie heeft al op zo'n manier gewerkt met impact?
- Hebben jullie ervaring met het NWO model (impact plan benadering) of het ZonMw model (Impact Assessment Framework)
- Betrekken jullie een expert bij het ontwerpen van de impact strategie voor jullie project?
- Wat ging goed? Wat voor strategie/aanpak bevalt tot nu toe?
- Wat is voor jou next level, wat zou je nog meer wensen of beter willen doen? Waar zijn jullie tegenaan gelopen? (denk aan het formuleren van het probleem, aan wat je wilt bereiken, aan hoe je de mensen bereikt en betreft die je nodig hebt om het probleem op te lossen)
- Welke ervaringen wil je nog delen met de anderen, of NWO of ZonMw of Health~Holland? Schrijf ze op!